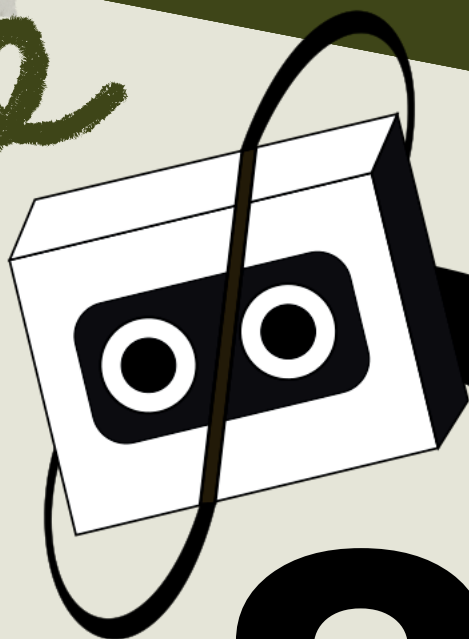

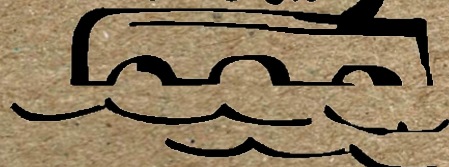
jele

8. PODLAVIČNÍK

základní
škola
dobřany

Obsah:

Propojení generací

Letní tábory

Autismus

a další ...

Školní rok
2025/2026

PŘÍRODOPISNÁ SOUTĚŽ ZA BĚHU

Naše škola už mnoho let realizuje přírodopisnou soutěž jménem Zlatý list. Je speciální tým, že se koná venku za běhu, je to takový závod. Soutěž se koná vždy v dubnu v pátek. Je vybráno šest žáků z jedné třídy, kteří zastupují danou třídu. Tato skupina se rozdělí do dvou týmů, ale závodí dohromady, jejich výsledky se na konci akce sečtou. V soutěži je spousta složitých otázek na různá témata a z různých oblastí geologie, zoologie, ekologie nebo terminologie. Na konci závodu (všichni doběhnou) je vyhlášení, důležité je ale říct, že ne vždy je vyhlášení v pátek, může být třeba v pondělí nebo v úterý.

V letošním roce se opět zúčastnili žáci prvního i druhého stupně. Na stanovištích byli učitelé, lektori, naši bývalí žáci a mnoho otázek, které souvisí s přírodou. Na 1. místě se v mladší kategorii umístil Přírodovědný kroužek Vstíš, na 2. místě 6.A a na 3. místě Rybáři. Ve starší kategorii se na 1. místě umístila 9.B, na 2. místě 9.C a na 3. místě 8.C. Všem gratulujeme a držíme palce postupujícím v krajském kole.

Zlatý list je opravdu zábavná soutěž a často se z ní i něco naučíme. Děkujeme za organizaci a čas, který nám věnujete.

Míša Suchá, 6.C

PRÁZDNÝ ORLOJ

A tohle není výmysl. V 8:15 u Pražského orloje vážně nikdo nebyl. Zde jsme se ocitli po jízdě vlakem, který z Dobřan vyrazil v 5:00. Většina dětí si hned vytáhla snídani, než jsme dojeli do Prahy moc svačiny nám nezbylo a telefony hlásily polovinu baterky. Po vystoupení z vlaku naše kroky záměřily do Valdštejnské jízdárny. Než jsme se do ní dostali, šli jsme kolem orloje, u kterého bylo prázdné. Jen my. Bohužel jsme se na první pokus do Valdštejnské jízdárny nedostali, a tak jsme si dali 300 m sprintík na přednášku, která nás už čekala. Po přednášce, která trvala asi 20 minut, jsme si promluvili s naší senátorkou Plzeňského kraje a pokládali jsme jí

zajímavé otázky. Když uplynulo asi 45 minut, dostali jsme deseti minutovou přestávku na svačinu, konkrétně na bagetu, kterou jsme od nich dostali, a každý si mohl vzít ještě láhev vody. Nakonec nás čekala ještě poslední aktivita, úkolem bylo zahrát si na dospělé v roce 2036, museli jsme platit nájem, hlasovat a mohli jsme si za své vydělané peníze kupovat různé věci. Abychom dostávali peníze, museli jsme splnit různé aktivity, například natáčet reportáž o Senátu nebo složit básničku také o senátu. Poté už nás čekalo jenom hromadné focení a cesta na vlak, která se naštěstí obešla bez ztráty žáků. Myslím si, že všechny děti si výlet náramně užily a že to vstávání ve 4:00 ráno vlastně vůbec nevadilo. Jsme vděční, že jsme mohli poznat naši senátorku, podívat se do míst, kde se hlasuje, rozhoduje a vidět tak Senát. Doufám, že se podobné výlety budou ještě opakovat.

Veronika Topinková, 8.B

DOPRAVNÍ VÝCHOVA

5. ročník jezdí na dopravní hřiště v Blovicích vzdělávat se v dopravní výchově, a to především z pohledu cyklisty na silnici. Jezdíme tam autobusem. Máme za sebou první lekci. Nejdříve nám tam paní povídala o pravidle přednosti, zatáčkách a o hlavních značkách. Pak jsme si nasadili helmy a mohli sednout na kolo. Kolo nám poskytli podle naší velikosti. Přišla možnost vjet na dopravní hřiště. Na dráze jsou velké křižovatky se semaforem, křižovatky různých typů, koleje a přechody pro chodce. Člověk se musí mít na pozoru, aby se se spolužákem nesrazil a dodržování pravidel opravdu pomáhalo, to jsme museli uznat. Nikdo se nezranil a bylo to dost dobré.

Potom následovala druhá polovina programu – teoretická část. Sedli jsme si do místnosti s interaktivní tabulí, přišla paní lektorka a říkala nám o základních jízdních vlastnostech kol a o pravidlech provozu. To je náročnější a budeme z toho psát příště i testík. Držte palce!

Radovan Hajdúk, 5.C

Můžete nám říct celé své jméno a kdy a kde jste se narodila?

Edit Veselá, 16. srpna 1939 tady v tomto domě ve Šlovicích.

Jak se dnes máte? Udělalo vám v poslední době něco radost?

Udělalo. Příští sobotu se mi vdává vnučka v Praze a na letišti. Já vám pak ukážu oznámení.

Jak dlouho bydlíte ve Šlovicích?

Od narození, akorát jsem někdy v sedmdesátém roce byla vždycky přes týden v Plzni a pak zase tady.

Můžete nám popsat, jaké jste měla dětství?

Dětství jsem měla moc fajn, protože maminka... já jsem žila jenom s maminkou, maminka se mi moc věnovala. Opravdu, to jsem měla výborný dětství. Začala jsem v roce 46 tady chodit do české školy. Předtím tu byla německá a před válkou tu byla česká i německá. Jenomže v tom 38. nebo 39., to já přesně nevím, školu českou zavřeli a byla tu jenom německá. Byla jsem ze smíšeného manželství a ty děti, co byly ze smíšeného manželství, tak chodily za války do německé školy. Jenomže v 45. roce mě naši do školy nedali a dali mě, až když mi bylo sedm let, až se tu otevřela česká škola. Moje maminka měla český školy, akorát poslední rok chodila do Litic do české školy a pak šla na obchodní akademii do Plzně, protože tam byla česká i německá obchodní akademie. A když skončila školu, to mi vykládala teda maminka, byla nouze o práci v tom 36. nebo 37. roce, že prostě nebyla práce, takže si podala žádost do Dobřan na psychiatrickou kliniku. A my jí vyhověli, takže nastoupila tam. A když přišli Němci, tak všichni Češi, který tam pracovali, tak šli do Prahy do Bohnic pracovat. Jenomže moje maminka, ta byla těhotná, tak už nešla a zůstala tady. Takže celou válku dělala v Dobřanech.

Měli jste za války něčeho nedostatek?

Ne, my jsme měli hospodářství. Měli jsme sedm hektarů, měli jsme krávy, slepice, husy, prasata. Já si nepamatuju, že bychom měli se živobytím nějaký nedostatek. Já si to nepamatuju, byla jsem dítě.

Ovlivnila vaši rodinu měnová reforma?

To víte, že jo! Moc. To bylo v třiapadesátém roce, protože babička, když v devětačtyřicátém roce ovdověla, tak ona v padesátém roce prodala všechno, tak měla hromadu peněz a o to všechno přišla. Tenkrát na osobu dospělou se měnilo 300 korun a jinak jedna ku padesáti. Takže my s maminkou jsme ty peníze neměly, ale babička měla. Sice moje maminka něco jako nakoupila, protože měla příbuzný v Praze, a strejda byl zlatníkem, tak ten mamince řekl: „Hele, bude měna.“ A maminka přišla domů a řekla to babičce a babička řekla: „Prosím tě neblázni, jaká měna? Říkali v rádiu, že nic nebude.“ No a za týden byla měna.

Měli jste ve Šlovicích po válce elektřinu?

Tady nebyla elektřika. Až v šestačtyřicátém roce se začala dělat. Tady ten transformátor, jak je tady, tak ten byl postavený.

Ale to každý měl jenom jednu žárovku, dvě žárovky. Ve chlívě jsme svítili petrolejkou. Tam nebyla elektřika až potom někdy v šedesátém roce, až se to tu začalo dělat nový vedení. No, ale teď kromě kanalizace teď máme všechno. Teď tu máme vodovod, teď tu máme plyn, teď tu máme telefon, no prostě všechno. Akorát kanalizaci ne.

A studnu jste měli od začátku?

Od začátku. Tady už studna byla, když sem naši přišli, protože tady je vody dost.

A chybělo vám v době komunismu třeba to, že jste nemohli do zahraničí?

Abych vám pravdu řekla, ani ne, protože nebyly peníze. I když si já nemůžu stěžovat, můj manžel jezdil po montážích, tak zase jsem na tom byla líp než ta ostatní děvčata, ale ta děvčata, která třeba dělala v JZD, tak na to neměla. Ale když byla JZD, jednou za rok byla JZD dobírka, tak jsme jeli do Národního divadla.

Platy nebyly nijak vysoké, jak jste s penězi vystačili?

S tím se vůbec nedalo vůbec vystačit. Ani na oblečení nebylo, to byl hrozně malý plat. No ale to měli všichni takový, to se muselo hrozně šetřit.

Takže když se šetřilo, tak se pletlo, přešívalo?

No, přešívalo, přešívalo. Když jsem vyšla ze školy a začala jsem chodit do práce, tak mi maminka ze starého kabátu nechala u švadleny nebo u krejčího, přešít její kabát na můj a v tom jsem chodila do nějakých osmnácti let. To i jednou jeden pán mi řekl: „Ty máš přešitéj kabát po mámě.“ Tenkrát mě to tak mrzelo. I když můžu říct, že já jsem se měla dobře, když naši měli to hospodářství, tak jsme vlastně jídlo měli doma. Každý rok jsme zabili prase a s tím sádlem jsme vystačili celý rok. My jsme to maso udili, zavařovali a tak. Ale muselo se šetřit. Rozhodně jsem nemohla jezdit na dovolené.

A když došlo ke změně režimu v roce 1989, tak co jste vítala a co jste nevítila třeba?

Vítala jsem to, že můžu jezdit. Ale že se zhoršilo naše zdravotnictví, to jsem nevítila. To bych jako řekla, se zhoršilo. Protože já jsem celý život dělala v tom zdravotnictví, tak bych řekla, že se opravdu zhoršilo.

Adéla Jandečková, Amy Renzi, Daniel Vimr, 9.B

Přepsal: Daniel Topinka, 9.B

PROPOJENÍ GENERACÍ

Noblesní budova Pedagogické fakulty v Plzni, týmy ze základních i středních škol, precizně připravené prezentace a dojatí pamětníci. Zkrátka akce, na kterou nikdo z účastníků jen tak nezapomene.

Všechno začalo už ve vlaku, kde se mísila nervozita a natěšení zároveň. Prezentovat před veřejností, rodiči a spolužáky byla pro každého z nás nová zkušenost, a tak jsme ladili poslední detaily i za jízdy. Abychom se trochu rozptýlili (a protože jsme měli časovou rezervu), zašli jsme si po příjezdu na zmrzlinu.

Pak už nás ale čekala generálka. Vyzkoušet si práci s mikrofonom a prezentérem zní jednoduše, dokud poprvé neuslyšíte svůj vlastní hlas znít celou aulou. Je to zvláštní pocit, slyšet se mnohokrát hlasitěji než obvykle, ale byla to nutná příprava na závěrečnou prezentaci.

S příchodem pamětníků a prvních hostů jsme začali cítit nervozitu a velkou zodpovědnost, chtěli jsme totiž, aby vše dopadlo co nejlépe. Naše škola měla v projektu hned dva týmy. Každý z nich měl za úkol odprezentovat životní cestu „svého“ pamětníka, popsat proces tvorby a shrnout, co nám osobně tahle zkušenost dala. Nebyla to jen jedna chvíle na pódiu. Za výsledkem stály hodiny práce: psaní scénáře a životopisu, zpracování nahrávky v rozhlasu, tvorba vizuální prezentace.

Závěrečná prezentace byla vyvrcholením celého půlroku. Jakmile jsme dovyprávěli příběhy a sklidili potlesk, mohli jsme si nabídnout občerstvení.

Projekt nám neukázal jen to, jak se pracuje s technikou nebo textem, ale hlavně to, jak důležité a obohacující je naslouchat starší generaci. Velké poděkování patří naší paní ředitelce za její podporu a vedení, díky kterému jsme celým projektem úspěšně prošli až do tohoto finále, které proběhlo v pátek 17. dubna 2026.

Adéla Jandečková, 9.B

KDO NEZNÁ HOUBY, NESMÍ DO LESA

Mykologie je věda zabývající se houbami, zkoumá jejich třídění a funkce v přírodě. Dále se zabývá genetickými a biochemickými vlastnostmi, aby se mohly využít v lékařství a potravinářství. Jejich zkoumání pomáhá vymýšlet léky proti otravám. Z nějakých hub se dokonce vyrábí léky proti nemocem. Tato věda se zabývá vším od mikroskopických kvasinek až po obrovská podhoubí v lesích. Hraje velkou roli v našem zdraví, stravě, přežití i ekosystému.

Mykologie byla dříve brána jako botanický obor, i když houby nepatří do rostlinné říše, ale dnes už víme, že jsou evolučně bližší k živočichům.

Zatímco je pro někoho vrcholem plný košík pravých hřibů, pro vědce jsou houby nekonečný vesmír organismů, které nejsou ani rostlinami, ani živočichy.

Pro ty, kteří chtějí do světa hub vstoupit více, nabízí české školství perfektní zázemí. Odborné studium lze podstoupit například na Karlově univerzitě nebo na Mendelově univerzitě v Brně, která se zaměřuje nejvíce na lesnickou fytopatologii, což je věda, která zkoumá nemoci stromů způsobené houbami.

Ať už se na houby díváte přes čočku mikroskopu, nebo je hledáte s nožíkem v ruce, mykologie nám připomíná, jak velký a propojený svět kolem nás.

Veronika Topinková, 8.B

WORKSHOP - ZELENÝ PÁS

Jaké to bylo po druhé světové válce na hranicích Česka s Německem a na co vzpomínají pamětníci z této doby? Odpověď na tuto otázku jsme se dozvěděli na workshopu s názvem Zelený pás, který je pořádán organizací Paměti národa. Paní Melicharová z projektu Zelený pás nám přiblížila, jak vypadal život lidí právě někdy v čtyřicátých a padesátých letech dvacátého století. První hodinu jsme se bavili právě o těchto událostech a další hodinu jsme byli rozděleni do tří skupin, ve kterých jsme měli pomocí divadelního představení předvést dramaticky situaci lidí, jejichž život byl popsán na papírku, a přiblížit příběh z té doby. Bylo to poměrně zajímavé poslouchat a předvídat, jak situace, kterým lidé čelili, dopadly. O týden později nás čeká výlet do Německa, doufám, že se dozvíme více.

Adéla Lockerová, 8.B

TAHÁ VŠUDE KLÍČE

ANEB ROZHOVOR SE SPRÁVCEM VÁCLAVEM KOPKOU

Jaké je vaše povolání?

Jsem správce, asi správce klíčů. A mám s sebou všude klíče, už nevím ani od čeho jsou.

Co je náplní vašeho povolání?

Spravovat, opravovat, udržovat věci, aby se nerozbily. To je takový asi zásadní. A když se ještě rozbije klika nebo cokoli, tak vlastně jdu a opravím to.

Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Já jsem se vyučil na opraváře.

Jaká škola je potřeba k vykonávání vašeho povolání?

To asi o škole není, to je prostě řemeslný - umět od všeho něco. Musíš umět nahodit zed', umět něco zavařit svářečkou, se dřevem musíš něco umět. Taková škola vlastně ani není, aby tě to naučilo všechno. To jenom během spousty let, co jsem dělal.

Jak jste se dostal ke své profesi?

Bylo to vlastně tím, že pracuju pro město, dělal jsem v lese, hlídal koníky, a ještě jsem opravoval dětská hřiště. Od hřišť do školy byl prostě kousek.

Přemýšlel jste někdy o změně povolání?

Ted' je to nové. Ted' jsem to změnil. Skončil jsme práci v lese a nastoupil do školy. Takže ted' jsem jako na začátku.

Mezi kterými povoláními jste se rozhodoval?

Nebylo o čem rozhodovat. Já už jsem prošel hodně pracemi a v mnoha firmách jsem dělal, ale vlastně tohle je takové svobodné, jo, že nemusíš být nastoupenej.

Co je na vaší práci nejtěžší?

Mentální příprava asi, no. Takový jako připravit se vždycky na to, co jdeš dělat. Všechno, abys měl, abys na nic nezapomněl, abys to udělal co nejrychleji.

V čem vás toto povolání obohacuje, co vám přináší?

Tu změnu, tu pestrost toho řemesla, jo. Jak je to od zedničiny, od truhlářiny, od kovovýroby, všechno je něco jiného.

Musíte se dovzdělávat?

Každý den se dovzdělávám tím, že je něco nového. To je takové samovzdělávání.

Pro jaký typ lidí je toto povolání vhodné?

Určitě pro lidi, kteří jsou manuálně zruční. Člověk musí být zručný a trochu přemýšlet.

Co vás na tomto povolání baví?

Ta změna a ta různorodost, že jednou jsou to rozbítené dveře, podruhé to je třeba upadlá zed'.

Co vás v práci překvapí?

No, to nechci ani vědět. Vždycky nějaká nová práce je překvapení.

Od kolika let jste chtěl vykonávat toto povolání?

To jsem nevěděl, že chci být někdy správcem školy.

Co se stane, když uděláte chybu? Hm, tak když tam vyměníš vodu, tak kape. Když tam dáváš zed' špatně, tak ti opadne. To prostě chybu uvidíš.

Je vaše povolání něčím nebezpečné?

Asi ne, možná jenom aby si děti něco neudělaly.

Daniel Topinka, 9.B

PRÁVO ŽÍT

Představte si nevinné a bezbranné zvíře, pokud byste mu ublížili, nic s tím nenadělá, málokdy se dokáže bránit. Ano, to je týrání zvířat. Asi si představíte kočku nebo psa, nebo prostě domácí zvířata, ale napadlo vás, odkud se bere maso, které jíme? Velkochof. Neetický, až nehumánní podmínky pro zvířata, která se potom špatně usmrcují, mláďata jsou po narození okamžitě odtrhnuta od matek, živí je nekvalitním krmivem a zkrátka si takový život a podmínky pro něj žádné zvíře nezaslouží. Ale stále tu jsou lidé, kteří se ani nezamyslí nad tím, kde se zvíře, které právě jedí, chovalo, nebo hůř ignorují to, snaží se jen tak zbaběle nemyslet na to utrpení, které to zvíře zažilo.

Zkuste se podívat do obchodu a podívejte se na ceny vajec, často se liší, že. Cena vajec často určuje, jaké byly životní podmínky slepic, které je snesly. Pokud najdete v supermarketu ty nejlevnější, jsou s největší pravděpodobností z velkochofu, kde mají slepice místo ve velikosti A4 papíru. Kohouti jsou dost často zabíjeni hned po narození, protože nesnáší vajíčka. Všimli jste si, že když vidíte upečené kuře, je často nepřírodně velké? Důvod je, že se do kuřat dávají různé hormony, aby byla větší než od lokálních prodejců, kde se s touto problematikou moc nesetkáte. Asi chceme, aby se zvířata, která jíme, měla dobře. Neříkám, abyste nejedli maso, ale o tom, že by bylo lepší, kdybyste se zamysleli na tím, jaké mělo zvíře životní podmínky a že týrání může vypadat i trochu jinak.

Míša Suchá, 6.C

TA JE ALE DIVNÁ!

Představ si, že všichni byli na hodině, jak se žije život, ale vy jediní jste chyběli. Když se snažíte od ostatních zjistit, co se tam probíralo, všichni vám řeknou, že už to dávno máte vědět. Poté se potýkáte s nepochopením a odsouzením. Podobně se cítí lidé s poruchou autistického spektra.

Co vůbec znamená porucha autistického spektra?

Lidé s touto poruchou mohou mít potíže s komunikací, chováním ve společnosti, ale hlavně ve způsobu myšlení a vnímání světa. Musíme ale vědět, že autismus je spektrum, nerozděluje se pouze jako silný autismus nebo mírný autismus, ta porucha nemá vzhled, takže když vám někdo řekne, že má autismus, tak mu prosím neříkejte, že tak nevypadá, ale kdybyste si mohli poslechnout myšlenky v hlavě, už nikdy byste toto neřekli. Lidé s autismem často nezvládají oční kontakt a nad vším přemýšlejí až moc do hloubky, vnímají třeba dech, postoj nebo tón hlasu mluvčího.

Často se setkáváme s názorem, že dnes je každý tak trochu autista. Kdyby to byla pravda, tak by byl pro lidi s poruchou autistického spektra život o dost jednodušší. Kdyby byl každý tak trochu autista, tak by nemuseli slýchat, že jsou nevďeční, že nezvládají oslavy, společné obědy nebo nečekané dotyky. Kdyby každý byl tak trochu autista, nebyli by celý život považováni za hloupé, divné, nevďečné nebo líné. Kdyby byl každý trochu autista, mohli by být sami sebou bez toho, aby je někdo nutil být někým jiným. Když někdo řekne, že je dnes každý tak trochu autista, je to jako říct, že jejich bolest, úsilí a každodenní bojování neexistují.

Lidé často říkají, že by se nikdy nesmáli člověku s autismem, ale my se často smějeme projevům autismu. Mezi časté projevy patří zvláštní pohyby těla, v jídle jim vadí textura, oční kontakt, komunikace v náznacích, užívání běžných obrátů, které si oni vykládají zcela doslo-

va. Často je rozhodí obyčejné problémy, všechno mohou vnímat intenzivně. Dobrý příklad je, že začnou plakat, když se změní plány.

Prosím neříkejte, že dnes je každý tak trochu autista, protože kdyby byl, tenhle svět by je přestal zraňovat.

Michaela Suchá, 6.C

AUTISMUS V MÉDIÍCH

Autismus je častý mentální problém. Existuje spousta lidí s autismem, mnoho jich dokonce znáte z médií, z filmů.

Existuje mnoho filmů, kde hrají herci, kteří mají poruchu autistického spektra. Existuje mnoho filmů, které nám ukazují, jaké to je být autistou. Postavy jako Sheldon Cooper z Teorie velkého třesku, Shaun Murphy z Dobrého doktora a Jakub z Kukaček jsou postavy ze seriálů, které měly autismus, ale film přímo o autismu nebyl. Jeden z nejznámějších filmů je Forest Gump. Ve filmu se nikdy neřeklo, jakou poruchu Forest měl, ale Forest měl mnoho 'znaků' autismu, Gump měl nejspíše demenci a měl poruchu autistického spektra. Trochu méně známé filmy jsou Adam, Co s Pétou, Rain Man, Normální autistický film a Víkendová rebelová.

Uvedené filmy jsou skvělé, můžete se naučit více o různých projevech autismu, poznat osobité chování. Sledování takových filmů pomáhá divákovi vcítit se do pro-žívání lidí s autismem, umožní snížit naše obavy z neznámého, umožní vysvětlit chování lidí kolem nás, podpoří debatu ve společnosti. Hlavně nám umožní změnit naše postoje.

Autismus tu vždy byl a nejspíš tu vždy bude. Teď je potřeba, aby byl konečně normalizován.

Nikola Straková, 8.B

HUDEBNÍ UMĚLCI S AUTISMEM

Hudba je něco, co dokáže spojit dohromady opravdu hodně lidí. Lidé se ale nezajímají pouze o hudbu, někdy se zajímají i o samotného umělce. Věděli jste ale, že existují i hudební umělci s autismem? Autismus je ve zkratce porucha, která ovlivňuje způsob komunikace i způsob, jak jednotlivci pohlíží na svět.

Za největšího umělce, který trpěl autismem, by se dal považovat W. A. Mozart. Není sice potvrzené, že by jím trpěl, ale kvůli jeho chování se odborníci domnívají, že ho opravdu měl. Mezi méně známé hudební

umělce trpící autismem patří například Sia, Gary Numan nebo Susan Boyle.

Lidé s autismem většinou skládají hudbu specifickým způsobem. Díky poruše mají větší zaměření na strukturu a detaily, což může být velká výhoda. Mezi další specifické znaky při skládání hudby u lidí s autismem patří intenzivní emoce, vnímání zvuku a citlivost. Tyto body nemusí ale platit pro úplně všechny lidi s autismem. Každý člověk to může mít nastavené úplně jinak a vnímání se může výrazně lišit. Avšak hudební aktivity jsou pro lidi s poruchou autistického spektra považovány za přínosné, protože pomáhají rozvíjet kreativitu.

Adéla Lockerová, 8.B

MOJE DÍTĚ MÁ AUTISMUS

Když se tohle řekne, tak se člověku automaticky vybaví: jak malá je pravděpodobnost, že se něco takového může stát, a stane se to zrovna nám... Ale jak moc malá je ta pravděpodobnost? Je to obvykle jen autismus, nebo jsou k tomu i průvodní diagnózy? Znamená autismus zničený život? Ponořil jsem se kvůli tomu do mnoha čísel a studií.

Také se vám zdá, že autistů stále přibývá? Ne nutně to tak musí být. Autisté jsou zde již hodně dlouho, ale zdá se, že vyšší výskyt autistů je hlavně kvůli lepší diagnostice a většímu povědomí. Vidíme je ve filmech, seriálech, knihách a na sociálních sítích. To před 50 lety nebylo (nebo alespoň ne v takové míře).

To ale neznamená, že autistů je pořád stejně, a část nárůstu reálná je. Jedna z hlavních příčin je genetika. Kdybychom chtěli každému vyčíslit pravděpodobnost autismu, genetika by hrála přibližně 50-90% rizika. Další věcí je věk rodičů. Otcové, kteří mají děti ve 40 a více letech, mají výrazně vyšší pravděpodobnost, že jejich dítěti bude diagnostikován autismus. Dalším z rizikových faktorů je prenatální prostředí (prostředí před narozením). Riziko autismu u potomků zvyšuje (při těhotenství): lék na epilepsii, vystavování toxickým látkám, cukrovka matky a pravděpodobně i léčba antidepressivy.

Vývoj mozku plodu může negativně ovlivnit i znečištění ovzduší, pesticidy a infekce. Naštěstí výzkum ukazuje, že vakcinace s autismem nesouvisí.

Mohlo by to vypadat, že autismus budeme mít nakonec všichni, ale je tomu opravdu tak? Podle CDC (Střediska pro kontrolu a prevenci nemocí) je prevalence (podíl osob trpících určitou nemocí k celkovému počtu osob ve sledované populaci) autismu v USA 1 z 31 dětí. V Evropě má autismus odhadem 0.38-1.55% lidí.

Znamená tedy autismus zničený život? Ne vždy - v USA je 85% dospělých autistů bez zaměstnání, v Evropě to je 76-90%, ve Velké Británii dosahuje 71%. Naopak autisté s vysokoškolským vzděláním jsou zaměstnaní až z 85 %. Ale autisté mohou být „nezaměstnatelní“ i z jiného důvodu.

Jaké jsou tedy ty průvodní diagnózy? U autistů se velmi často vyskytují ještě tyto diagnózy: ADHD (0-86 %), úzkostné poruchy (0-82 %), deprese (0-75 %), epilepsie (3-78 %), poruchy spánku (2-73 %) a poruchy trávení (0-68 %).

Takže pokud se vás někdo příště zeptá: Co si myslíte o autismu vy? Taky vám připadá, že autistů stále přibývá? A jsou nějaké reálné odhady? Tak odpověď už budete znát.

Daniel Vimr, 9.B

AUTISMUS MEZI ŘÁDKY

Autismus, označovaný jako porucha autistického spektra, je odlišný způsob vnímání okolního světa, komunikace, myšlení a lidí kolem sebe. Lidé s autismem mohou mít potíže v sociální komunikaci a mohou být více introvertní, ale zároveň často vynikají v jiných oblastech, například kreativitě, logice či paměti. Ale jak těmto lidem vícero porozumět a pokusit se pochopit jejich myšlení? KNIHAMI.

Je škála knih o autismu, ale někdo dává přednost odborným a někdo podle skutečných událostí nebo z reálného života. Které jsou lepší pro porozumění a pochopení?

Kniha Hledání Phoebe sleduje dospívající dívku, které diagnostikovali autismus. Patří mezi tiché a introvertní lidi. Mezi její nejoblíbenější aktivity patří procházky se psem, psaní fantasy, ale taky se snaží přežít školu. Phoebe má jedinou a nejlepší kamarádku Bethany, která je úplným opakem Phoebe. Bethany se zaplete do problému, který zahrnuje lži a tajnosti. Phoebe se rozhodne, že poprvé vystoupí ze své komfortní zóny a pokusí se ochránit svou kamarádku.

Psychologický román české spisovatelky Ivony Březinové nese název Řvi potichu, brácho. Kniha zahrnuje jak autismus, tak rodinné vztahy. Mezi hlavní postavy patří dvojčata Pamela a Jeremiáš. Zatímco Pamela se snaží žít klasický život teenagera, Jeremiáš se potýká s poruchou autistického spektra. Často se jeho nemoc projevuje agresivitou a křikem, když je něco jinak, než je zvyklý. Každý den má jinou barvu a krajíce chleba musí být na centimetr kulaté. Autorka popisuje každodenní výzvy a problémy, se kterými se rodina musí popasovat.

Další tituly, které stojí za pozornost:

Nejsem jako vy – Příběh chlapce, který má autismus, ale dokonce je obviněn z vraždy.

Mozek autisty – Pohled vědkyně na myšlení člověka s autismem.

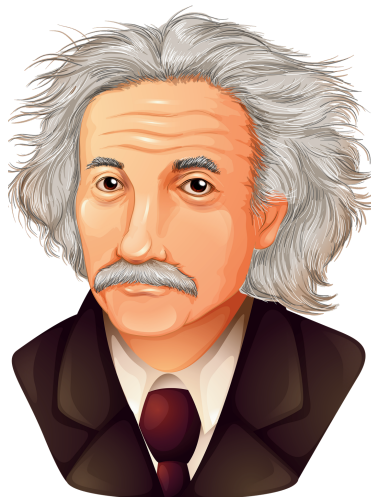
A proto skáču - Kniha se pokouší vysvětlit, proč se lidé s autismem chovají tak, jak se chovají.

Podivný případ se psem – Příběh vypráví o chlapci s autismem, který jednoho dne nalezne mrtvého psa v plotě a rozhodne se, že vypátrá, kdo za tím stojí.

Díky těmto knihám můžeme nahlédnout do jiného světa, který je pro nás neznámý, ale pro někoho běžný.

Karolína Janděčková, 8.B

VÍCE NEŽ DIAGNÓZA

Spousta lidí, kteří jsou dnes veřejně známí, trpí poruchou autistického spektra, aniž bychom si to my sami uvědomovali. Celosvětově je autismem zasaženo cca 2,7% lidské populace. Například Elon Musk, podnikatel a nejbohatší muž světa, v květnu 2021 prozradil svou diagnózu široké veřejnosti při svém vystoupení v SNL. Dále také třeba Greta Thunberg, která se o své diagnóze zmínila na svém Instagramu. Nebo třeba Bill Gates, který jednu dobu také nesl titul nejbohatšího muže světa, je označován za osobu s poruchou autistického spektra, přestože se k tomu nikdy veřejně nepřihlásil. V historii najdeme spoustu významných lidí, kteří autismem trpěli. Příkladem může být třeba Albert Einstein, u kterého se o autismu spekuluje, nebo známý malíř a sochař Michelangelo. Obecně ale můžeme říct, že porucha autistického spektra nemusí být pro lidi jen omezení, ale může být i odlišností, která lidem přináší jiný pohled na svět. Lidé s autismem často vynikají v oblastech soustředění, logického myšlení a kreativity. Společnost často odsuzuje lidi s poruchou autistického spektra, aniž by věděli, že to nemusí být jen překážka, ale právě tito významní lidé a spousta dalších by pro společnost měli být důkazem, že diagnóza nedefinuje to, jak moc úspěšní lidé s poruchou autistického spektra mohou být.

Adéla Vondrušková, 9.A

EXISTUJE DŮVOD, PROČ MĚNIT OSOBNOST ČLOVĚKA?

Je školní systém nastavený správně? Měl by opravdu hodnotit to, jak moc se žák hlásí nebo je důležitější, co má v hlavě?

Školní systém je nastavený tak, že hodnotí aktivitu studentů v hodině, já si myslím, že to není úplně správné, protože existují lidé, kteří nevyžadují pozornost a jsou tišší, je to jejich povaha. Proč bychom ji tedy měli měnit a jít proti jejich přirozenosti? Slyšela jsem mnoho lidí tvrdit, že je to může připravit na život a budoucí práci. Ale pokud jsem introvert, nebudu si pravděpodobně hledat práci, kde musím neustále mluvit a být středem pozornosti, takže tento argument tedy nedává smysl. Navíc v samotném zvednutí ruky často nevidím jediný smysl, protože nahlas zopakovat to, co mám napsané v sešitě, není žádná dovednost. Předvádím tím pouze to, že umím číst. Opravdu nás tohle posouvá?

Samozřejmě, že aktivita v hodině není vždycky špatná, jen by měla být dobrovolná a rozhodně by neměla zhoršovat známku.

Co si o tom myslíte vy? Poznáváte se v roli tichého pozorovatele nebo potřebujete být slyšet?

Adéla Janděčková, 9.B

VÍME, KDY TO PŘIJDE?

Jako každý rok i letošní devátáci měli lekce, při kterých se dozvěděli, jak předejít nečekanému těhotenství. Tyto lekce byly tři dny: 27., 28. a 29. dubna. Každá třída měla celkem čtyři hodiny rozdělené po dvou. V prvních dvou hodinách jsme se bavili o tom, jak se rodí dítě, ukazovali jsme si i vývoj našeho těla po měsících. Dále jsme si říkali, jak bychom reagovali, kdyby měl někdo nečekané těhotenství. Paní lektorka nám i vyprávěla různé příběhy, na kterých jsme si to také ukazovali. V druhých dvou hodinách jsme se bavili o tom, s kým mít nebo nemít sex. Jak se během sexu chránit a předejít tak komplikacím.

Cílem lekcí bylo ukázat nám, že se při sexu máme co nejvíce chránit a že se do něj nemáme pouštět brzo. Podle mě nám to přineslo spousty nových vědomostí z oboru biologie člověka a dalších. Mně se nejvíce líbilo, jak jsme se tyto informace dozvídali zábavnou formou.

Daniel Topinka, 9.B

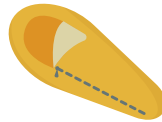

DĚTSKÉ TÁBORY

PRÁZDNINY TAK TROCHU V JINÉM SVĚTĚ

Byli jste někdy na dětském táboře, kde se přespává celý týden? Možná si říkáte: “Proč bych to měl(a) zkusit?” Na těchto pobytech na Vás totiž číhá mnoho dobrodružství a zábavy, kterou jinde nelze najít. Prožít týden na táboře, to často znamená nová přátelství, objevení Vašeho skrytého talentu, soběstačnost a nezávislost, pobyt v přírodě, poznávání nového a prožití něčeho výjimečného. Jak si ale vybrat? Nějakou zkušenost už máme 😊.

Dětský tábor Mexiko

Povím Vám o mém oblíbeném táboře. Koná se každé letní prázdniny v Hnačově a má čtyři turnusy. Mě najdete na třetím. Když přijedu do tábora, vybalím si z kufru nebo tašky do malé skříňky oblečení, pak si zaberu postel a čekám na další tři spolubydlící. Chatky pro mladší děti jsou pro čtyři osoby, starší děti bývají ubytované ve srubech, kde jich bývá i osm. Na tábor jezdí děti od 6 do 15 let a jsou rozřazeny do oddílů podle věku. Mladší děti jsou v oddílech Minimexu a děti od zhruba 11 let jsou v oddílech Maximexu. Také máme barevné oddíly, které se věkově kombinují.

Ráno nás probouzí známé znělky z pohádek a jdeme na rozcvičku, při které tancujeme a někdy i zpíváme. Vedoucí nám předvádí tance a my je opakuje. Pak si jdeme vyčistit zuby a nasnídat se. K snídani máme nejčastěji pečivo s pomazánkou. Když někdo nechce pomazánku jíst, může si dát i pečivo s máslem. Také je u výdejního okénka k dostání teplý čaj nebo kakao. Po snídani jdeme z tábora pryč na ranní program, který je vždy na některé z okolních luk či v lese. Hrajeme různé hry, sportujeme nebo hrajeme karty. Pak se vrátíme na oběd a vždy se hrneme do předsiňky kuchyně, abychom se podívali na bodování chatek. Body sbíráme za úklid a čistotu. Maximum je deset a pokud dostane vaše chatka třikrát po sobě nižší bod, než je 5, budete mít letecký den, což je docela otravná věc, protože vedoucí vyházejí z chatky vše včetně matrací a polštářů. Pak to musíte uklidit do jedné hodiny, jinak to uklidí oni a budete mít „letečák“ i další den. Po obědě máme odpolední klid, který nám trvá přibližně hodinu. Během odpoledního klidu u sebe můžeme mít i mobily a můžeme si jít také do baru koupit něco na zub. Po odpoledním klidu je svolán nástup a oznámena „celotáborovka“, ve které sbíráme body pro své oddíly. Po „celotáborovce“ je večere. Následuje buď diskotéka, táborák, nebo jdeme do sprch a spát.

Na táboře mají oddíly také služby. Například „výslužba“ - na ranní program nejdeme, ale zůstaneme jako jediní v táboře a uklízíme ho. Výslužbu mám moc ráda, protože ráda umývám stoly a zasouvám židle. Nejsem však ráda u zbytků. Ostatní se o tuhle službu i hádají, protože jen sedí a špachtlí stírají zbytky po jídle z talířů.

Tábor Mexiko má chatky nad velkým Hnačovským rybníkem a je na úplném vrchu kopce, proto je z něj krásný výhled na zbytek krajiny Hnačovska. Okolo tábora jsou všude lesy a louky. Za táborem je obrovská louka s malým remízem, který je velmi dobrý na celotáborové hry, jelikož poskytuje příjemný stín. Vedle remízku je na kopci velká louka a cesta do Plánice, tam chodíme na výlet a každý rok si tam něco koupíme.

Na táboře je vždy zábava. Baví mě dělat klipy na různé písničky, které si navzájem předvádíme, večerní diskotéky, hry a soutěže. Celý týden jako oddíl sbíráme body, které se na konci promění v Yardele, za které si koupíme skvělé odměny. Už ať jsem tam!

Lenka Samcová, 5.B

Skautské tábory

Historie českého skautingu jako kroužku nebo hobby sahá až do počátku 20. století. U nás ho založil Antonín Benjamín Svojsík. Název vznikl ze slov „pozorovat a prozkoumávat“, většinou ve spojení s přírodou. Ve znaku mají Skauti lilii. Za první republiky se věnovali i roznášení pošty. Za nacistů a komunistů byli skauti násilně potlačeni, podobnou skupinu mladých se snažili nahradit organizací zvanou Pionýr, ale ta byla politicky podmiňovaná a řízena především jinými cíli, než byly čestnost a nezávislost. Skauti vznikly jako ryze chlapecká organizace, ale o dva roky později se připojily i dívky. Děti jsou rozděleny do Benjamínků (ti nejmladší) a následně do dvou skupin světlušky a ženy skautky nebo vlčat a muži skauti.

Jak to na našem letním táboře vypadá? Spí se tam převážně ve stanech. Ráno se probouzíme a pořádáme hromadnou rozcvičku, která zahrnuje výběh do kopce nad tábor, kde se pak protahujeme s východem slunce. Následuje ranní hygiena, která je též v táboře u pramene jako jedno velké umyvadlo. V táboře je také jeden velký stan, který slouží jako jídelna, kde posnídáme. Nástup neboli shromáždění před aktivitami je už společně ve skautských krojích viz obr. Zakončujeme ho vytažením skautské vlajky na stožár. Také hodnotíme úklid ve stanech. Po nasbírání bodů napjatě čekáme, jestli nevyhrajeme nějakou odměnu, která se získá umístěním alespoň do 3. místa. Program po nástupu je pestrý. Skautský tábor se

snaží děti třeba jak přežít v přírodě s málem v batohu, orientovat se v mapě, luštit šifry, plnit „běhačky“, vázat uzly, rozdělovat oheň bez mnoha pomůcek anebo plnit zábavné úkoly dle tématu tábora. Po obědě máme polední klid, kdy se nesmí křičet, ale trávit ho v klidu, nejlépe ve stanu. Odpolední program je stejný jako dopolední nebo se jde na výlet. Po návratu do tábora se sundává vlajka ze stožáru a večerku míváme v 22:00 hod, ale ve stanech musíme být už v 21:00 hod. Někdy míváme i noční hru, na kterou se všichni moc těšíme.

Jan Otýs, 5.D

HUDBA SPOJUJE NÁRODY, ANEB MACARÁT V REGENSBURGU

Dvoudenní „výlet“ Macarátu do Regensburgu započal dubnové úterní ráno kolem sedmé před ZUŠ, kde na nás čekal autobus. Zhruba dvouhodinová cesta do Německa uběhla opravdu rychle a výlet mohl konečně opravdu začít. Zprvu nám bylo řečeno, že na náš hotel se dostavíme ještě ten den dopoledne, z čehož ale nakonec sešlo, a dostali jsme se tam až kolem páté odpoledne. To ale nevadilo našemu programu. Autobus nás vysadil u školy, kde jsme byli radostně uvítáni našimi německými partnery a vyložili jsme si zde naše nástroje. Po následném obědě v restauraci, jsme měli společnou zkoušku na večerní koncert. Nemůžu lhát, já za sebe jsem byla velice překvapená kvalitou hudby, avšak nemůžu soudit, v Regensburgu nemají základní uměleckou školu, pouze hromadnou výuku nástrojů ve škole, tedy ne individuální jako my. Po zkoušce jsme se konečně dostali na náš vytoužený hotel, kde jsme se stihli maximálně seznámit s pokoji a vyrazili jsme hned zpátky do školy za koncertem. Bylo moc milé vidět nadšené rodiče dětí, kteří si koncert opravdu užívali s úsměvy na tvářích. Já osobně jsem si koncert také moc užila. Večer pro nás učitelé nachystali únikovku, jejíž vyřešení nám dost zamotalo hlavu. Druhý den jsme měli také dost plný program. Už ráno jsme vyrazili do centra města, abychom vystoupali na věž kostela kousek od katedrály sv.

Petra. Osobně nejsem moc velký fanoušek stísněných prostorů, a proto vystoupání na věž byl trochu boj, ale za ten překrásný výhled to stálo. Následoval chutný oběd a poté jsme si mohli sami projít město a zhruba v pět hodin jsme vyrazili autobusem zpátky do Dobřan.

Adéla Lockerová, 8.B

KAŽDÁ JINÁ A VŠECHNY NĚČÍM VÝJIMEČNÉ

HISTORIE STÍHAČEK

První stíhačka na světě byla **Messerschmitt ME 262 Schwalbe**. Vznikla 1944 během druhé světové války.

Naše oblíbená stíhačka je **Northrop B-2 SPIRIT** a **Nighthawk F-117**. Je to americký útočný letoun. Nighthawk je speciální díky tomu, že musí létat jenom v noci, aby ho radary nezachytily. Radary je zachytí, jako by to byli holubi. B-2 SPIRIT je americký bombardér. První let měla 17. července 1989.

MiG-25 RBT je nejrychlejší stíhačka na světě. Překročila limit 3000 kilometrů za hodinu. Tento rekord drží už od roku 1976. Je to sovětský stíhací nadzvukový přepadový letoun. Měl úspěšné bojové nasazení v Iráku v roce 1991, kdy se mu povedlo sestřelit letoun F/A-18.

DRAČÍ PŘÍBĚH – ZÁVĚREČNÁ ČÁST

Ryka nastartovala malý motůrek a vyjeli. Chvilku pluli, až projeli velikou bránou s nápisem “bažiny”. Za bránou se začalo ozývat z křovin děsivé mrmlání. Najednou vyběhly ze všech děr a zpoza stromů tlupy mrmláků.

„Děleeeej“ začal pištět Ikar na Ryku. Ta automaticky začala točit páčkou na boku motůrku. Užij se skoro mrmláci chytli, když v tu chvíli motůrek zachrchlal, turbo naskočilo a řítily se rychle pryč. Teprve v momentě, kdy tento motůrek začal maličko pokuckávat, pluli pozvolněji dál na minimální výkon.

Náhle se ze spodu lodi ozvalo: „Chachá, to byla legrace!“

„Co to bylo?“ zeptala se Ryka Ikaru.

„Nevím,“ odpověděl vystrašeně Ikar a rozhlížel se po vodě.

„Líš vy jste ale hlupáci“ ozvalo se najednou za Rykou.

„Áááááááááááá,“ zařval Ikar.

„Proč se bojíš?“ podivila se. „Však je to jenom malinký neškodný mrml... Jauvajs, on mě hryzнул!“

„A hryznu tě znova, pokud mi budeš říkat, že jsem malý,“ zařval na Ryku mrmlák a flusnul jí k nohám. Jakoby nic se vyškřábal na loďku a pohodlně se usadil.

„Hele, ty jsi ale drzej mrmlák.“

„Jen tak pro zajímavost, mám také vlastní poznaslovo,“ ošival se starý vousatý mrmlák.

Ikar se na něho v tu chvíli zvědavě podíval: „Ty musíš být Glumba, tisíc let starý mrmlák a také král všech mrmláků. Nikdo jiný by nepoužíval tak zastaralý výraz pro jméno.“

„Jasně jasně, blablabláááá, nikdo se nezajímá o tisíc let starý tituly, takže je to úplně jedno, jestli a pro koho jsem nějaký král,“ odfrkl si Glumba. Právě v tu chvíli je ale začal obkružovat obří stín pod vodou. „Ryko, rychle nastartuj motor!“ zakvíčel Ikar.

„Nemůžu, chcipl! Zbývá jenom.... rychle podej šlikar a lano,“ křikla a z lana udělala laso s malým okem, do kterého nakydla tuhý šlikar.

„Tu máš Sulko!“ hodila to směrem na hlavu obřího stínu, přišera se do lana zakousla a pomocí švihu silné tlamy se rozjeli směrem, který potřebovali.

„Kam to vlastně jedem?“ zeptal se po chvíli Glumba.

„Jedeme?“ zeptala se s úšklebkem Ryka. „Jsi samozřejmě zván... Jedeme do Arameniky. Protože chceme zjistit odpověď na otázku pro jednoho draka a najít si i vlastní.“

„Áhá... a jaká je to otázka, šup sem s ní!“ vyzvídal Glumba nedočkavě. „Miluji nové hádanky!“ „Ehhhhhhh, Glumbo,“ začala Ryka opovržlivě a hledala, jak mu zdvořile vysvětlit, že jeho omezený rozhled asi bude při hledání odpovědi překážkou a nemusí se namáhat.

„To je taková krása slyšet své poznaslovo. Dlouho mě nikdo poznaslovem neoslovoval,“ skočil jí do řeči a rozplýval se zatím Glumba.

Ikar pomalounku stoupal a zamyšleně se na Ryku podíval: „Patří ti to, ale ostatní to používají víc než ty?“ šeptal.

“POZNASLOVO!” vykřikli najednou zároveň a rozesmáli se.

Dál jejich cesta plynula veseleji. Jako by jim spadl kámen ze srdce. Jejich cíl se pomyslně přiblížil, i když se fyzicky vlastně stále ještě spíše vzdalovali domovu. Ikar na cestách našel svého draka jako první, zelenáče břídliského. Zatímco Ryka ulovila a svůj vztah navázala s ohnivákem rudým (dnes známým jako charizard).

A co se cestou stalo Glumbovi? To nechcete vědět!

KONEC

(přírodovědný fakt: Mrmlací maso staré 1000 let je velice lahodné)

Štěpán Karel Hrábek, 5.B

THE LOOK FROM THE DARK

Alice wakes up a couple hours later. Her hair is more messy now, but the bed is really comfy. And right when she opens her eyes, she sees a massive dog with wings sitting next to the bed...

Alice jumps up from the bed and backs away. “AGH!! What the hell is that?!” Her voice is a little raspy from just waking up — that’s when the chubby lady, Honey, rushes in to see what’s wrong, only to find her dog biting on Alice’s blanket; she relaxes and giggles. “Sweetheart, it’s okay. That’s just Echo. He won’t hurt you.” Honey walks closer to the bed and picks the massive dog up; he’s bigger than her. She carries him into the other room and then comes back. “How did you sleep, sweetie?” Honey sits on her bed; she has a mushroom as a hat. Alice starts to respond, still shaken up, but before she can, there’s a portal in the wall, and Penelopee, the goth woman, comes in; she’s wearing a brown leather purse full of herbs and flowers. “Honey, I’m home — Alice... Sorry, I’m not used to people being in this room. My apologies.” Penelopee bows her head and then walks out of the bedroom into the living room area. Alice hears a ‘woof’ from the dog before it gets more silent after Penelopee closes the door behind her. Honey stares at the door for a bit before she sighs and looks at Alice. “I’m sorry about her... she doesn’t like children much...”

Honey stands up and takes Alice’s hand, forcing her from the bed. Honey drags her into a different room; Alice sees a bunch of animals. Cats, reptiles, fish tanks, and even more, and of course the massive dog with wings. “I’ll check out that bruise on your cheek, Kay?” Alice nods and walks after Honey.

Nikola Straková, 8.B

ZVLÁŠTNÍ KRÁSY MOTÝLŮ

Když se řekne motýl, vybaví se všem nejspíš krása a hezké počasí. Víme, že jsou také velmi užiteční a jsou potřební k rozvíjení květin a přírody, protože roznáší semena a pyl, takže pomáhají rostlinám v rozmnožování. Jsou zvláštní pro svou pestré barevnost. Někteří motýli mají mimikry, což je zbarvení, které vypadá jako květina nebo tráva a při pohledu z dálky nejsou většinou vůbec vidět, takže si jich predátoři vůbec nevšimnou a tím pádem mají větší šanci na přežití. Další výjimečností a jedinečností motýlů je bezpochyby jejich vývoj. Má čtyři naprosto odlišné fáze. Začíná vajíčkem, ze kterých se vylíhne larva housenky. Ta se dovede zakuklit a z této kukly vyletí fantastická proměna v toho oblíbeného krásného motýla.

Ale viděli jste někdy motýla pěkně zblízka? Hodně zblízka? Pod mikroskopem se dokážou i hezky znelíbit. Motýli jsou hmyz z řady dvoukřídlých a na křídlech mají malé šupinky, které jim kryjí jejich kůstky v křídlech a i žilky, které dopravují tekutiny. Šupinky také odráží světlo a jsou barevné, takže když se podíváte pod mikroskop, uvidíte šupinky i barevný pigment na nich. No a hlava se sosáčkem... velmi odlišný pohled na motýly. Opravdu je na fotce ten žhavý adept na symbol krásy?

Lenka Smacová, 5.B

STARÁ SE O KONÍKY

ANEB ROZHOVOR SE SPRÁVCEM VÁCLAVEM KOPKOU

Proč jste rozhodl přijít na naši školu?

Protože mi to bylo nabídnuto. Já pracuji pro město už 8 let. Já se starám o divoké koníky, hlavně na Šlovickém vrchu. No, takže jsem měl kousek vlastně od technických služeb a k městu mám vlastně furt blízko. Vlastně mi nabídli, abych šel dělat tady správce všech budov školy, jídelny, družiny, a ještě dělám třeba dětská hřiště pro město.

Podporuje vás v tom někdo, třeba z rodiny?

Já mám rodinu akorát pejsky, ale mám podporu technických služeb, jo, když potřebuju posekat, tak oni přijedou, nebo když potřebuju káru, tak mi půjčí, prostě takový jako propletený to je, provázaný hodně.

Co vás na naší škole těší?

No, to je otázka. To je otázka, co mě těší. Co myslíš, že mě těší? Nic, tak jako ta každodenní, jiná práce, víš, že neděláš furt to samý, ale každý den prostě něco jiného, ať jsou to opravy nebo sekání nebo péče o zahradu. Není to stereotyp, je to pestrá práce.

Rozčiluje vás tady něco?

Ne, já se nerozčiluju.

Máte nějaký nezapomenutelný zážitek z naší školy?

To zatím nemám a doufám, že mít nebudu.

Daniel Topinka 9.B

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE:

Slovinsko

Debatiáda - finále

Výlety

a další ...

Redakce Podlavičníku:

Tobiáš Hlaváč, Michal Hrbáč, Šimon Sýkora (všichni 5.A), Lenka Samcová, Štěpán Karel Hrábek (oba 5.B), Radovan Hajdúk (5.C), Jan Otýs, Michaela Suchá 6.C, Adéla Lockerová, Nikola Straková, Veronika Topinková, Karolína Janděčková, Adéla Vondrušková 9.A, Daniel Vimr, Daniel Topinka, Adéla Janděčková (všichni 9.B)